گنجینهٔ دستنویسهای پهلوی
و پژوهشهای ایرانی
۱۶

دستنویس ج ۲

چند
یزش و نیایش و آفرین

دعاهای دست‌شستن، نام ۲۱ نسک
اوستا به پازند، مقدمهٔ سروش یشت و جز آن

به کوشش

دکتر ماهیار نوابی
دکتر کیخسرو جاماسپ آسا

و با همکاری فنی

دکتر بهرام فره‌وشی
دکتر محمود طاووسی

از انتشارات
مؤسسهٔ آسیائی ـ دانشگاه پهلوی شیراز

ازاین کتاب ۱۰۰۰ نسخه ، یکصد نسخه روی کاغذ شفاف رنگین و نهصد
نسخه روی کاغذ سفید درچاپخانه‌های مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران
وشرکت چاپ ایناکوتهران،بچاپ رسید. ۲۵۳۵ شاهنشاهی

سرآغاز

اشارات دانشمندان و فیلسوفانی چون ابوریحان بیرونی و محمّد زکریای رازی و شهاب‌الدین سهروردی به حکمت خسروانی و فلسفهٔ ایرانی، تذکّر پلینیوس رومی دربارهٔ استفاده هرمیپوس یونانی از کتابهای زرتشتی، مطالبی که در کتابهای قابل استنادی چون مروج الذّهب، مجمل التّواریخ والقصص نامه‌های بعضی پیامبران بنی اسرائیل و احادیث اسلامی آمده است، وجود مراکز مهمّ علمی در نصیبین، رُها و تیسفون و جندی شاپور، ترجمه‌های باز ماندهٔ عربی از زبان پهلوی، پیدایش دانشمندان و فیلسوفان و اندیشه‌مندان بلند پایه‌ای در دوران طلائی اسلامی یعنی دوران خلافت عبّاسیان، از این سرزمین، که شمار آنها از دانشمندان هریک از کشورهای اسلامی دیگر و بلکه از همه آنها روی هم بیشتر است.

وجود سنگ نبشته های پارسی باستان و پارسی میانه و پارتی ، نامهٔ مینوی اوستا ، آثار بازمانده
مانویان به زبانهای پارسیک و پهلوانیک و سغدی و ترکی و چینی و قبطی و کتابهای پهلوی (= پارسیک
چندی که تاکنون بجای مانده‌اند ، همه دلالت بر وجود فرهنگ و تمدنی بزرگ و درخشان ، از دیرباز ،
در سرزمین ایران بزرگ میکند که بر پایه های فلسفه ایرانی استوار بوده است .

علت هرچه باشد ، سیاسی یا اقتصادی و یا اجتماعی یا تغییر خط و یا همهٔ آنها باهم ، قدر مسلّم این است
که بسیاری از آثار مدوّن دوران ساسانی و آغاز دوران اسلامی ایران از میان رفته است ، و عده‌ای
که از دستبرد زمانه رهائی یافته اند در موزه ها و کتابخانه های مهم اروپا و بیشتر در هندوستان و در کتابخانه های
پارسیان نگاهداری میشود . اینها میتوانند روشنگر زوایای ناشناختهٔ تاریخ و فرهنگ کهن ما
باشند ، و از این رو نگاهداری و چاپ و انتشار آنها و تشویق دانشمندان به مقابله و تصحیح و ترجمهٔ این گنجینه‌ها
که ما را به شناخت بیشتر زبان فارسی و غنای آن در بیان مفاهیم یاری میکند ، بر ما واجب است .

و باز از این رو بود که هنگامی که دو دانشمند ارجمند من استاد دکتر ماهیار نوابی رئیس مؤسسهٔ آسیائی

دانشگاه پهلوی پیشنهاد کرد که برای بزرگداشت پنجاه سال شاهنشاهی خجستهٔ دودمان پهلوی و شادی روان بنیان گذار آن پنجاه نسخهٔ خطی پهلوی را از سوی مؤسسهٔ آسیائی دانشگاه پهلوی چاپ و منتشر کنیم، این پیشنهاد را از دل و جان پذیرفتیم .

این پنجاه جلد کتاب پهلوی و کتاب بارگاه رضا هدیه‌هائی است که در این آیین ملی برگزاری جشن پنجاه سال شاهنشاهی پهلوی با فروتنی به پیشگاه شاهنشاه آریامهر ریاست عالیهٔ دانشگاه پهلوی و علیاحضرت شهبانو فرح ریاست عالیهٔ مؤسسهٔ آسیائی دانشگاه پهلوی تقدیم میشود .

فرهنگ مهر

رئیس دانشگاه پهلوی

دیباچه

مؤسسهٔ آسیائی وابسته به دانشگاه پهلوی افتخار دارد که بزرگداشت پنجاهمین سال شاهنشاهی دودمان پهلوی را، مجموعه‌ای در پنجاه جلد، از دستنویسهای پهلوی و اوستائی و پژوهشهای ایرانی چاپ کند و به دوستداران فرهنگ و ادب ایران تقدیم دارد.

در تابستان سال دوهزار و پانصد و سی و سه شاهنشاهی، در گروهی سخن از خدمات برجستهٔ رضاشاه بزرگ بدین سرزمین و روز تاجگذاری وی (چهارم اردیبهشت ماه ۱۳۰۵ هجری خورشیدی) میرفت، در آن هنگام اندیشه چاپ مجموعه‌ای از متن‌های پهلوی یادبود پنجاهمین سال شاهنشاهی پهلوی را از خاطرم گذشت و سپس این اندیشه را با رئیس دانشمند دانشگاه پهلوی جناب آقای دکتر فرهنگ مهر، که از شیفتگان فرهنگ ایرانند و از یاری شناساندن این فرهنگ کهن هیچگاه دریغ نکرده و نمی‌کنند، در میان گذاشتم تا اگر در این اندیشه با من همداستان باشند مراتب را

به شرف عرض شهبانوی فرهنگ پرور ایران، رایت عالیهٔ مؤسّسهٔ آسیائی برسانند
مگر اجازه فرمایند تا مؤسّسهٔ آسیائی بدین کار شایسته دست یازد.

جناب آقای دکتر فرهنگ مهر با پیشانی گشاده و آغوش باز ازاین اندیشه استقبال
کردند و مراتب را به شرف عرض شهبانوی ایران رساندند و دیری نگذشت که فرمان
علیاحضرت شهبانو بدین کار نیک شرف صدور یافت و به مؤسّسهٔ آسیائی ابلاغ شد.

شورای استادان مؤسّسهٔ آسیائی، با الهام از نام خاندانی، که جشن بزرگداشت
شاهنشاهی آن را، مردم ایران امسال برگزار میکنند، چاپ کردن کتاب یا
دستنویسهای پهلوی را در درجهٔ اوّل اهمیّت قرار داد. کشوری که در آن بیش از هر کشور دیگر میتوان
به دستنویسهای پهلوی و اوستائی دست یافت کشور هندوستان است. هر چند بدبختانه
هوای گرم و نمناک آنجا با کتاب سازگار نیست و کاغذ را زود شکننده و تباه میسازد و می پوساند.

در فهرستی که جمشید کاوس جی کاتراک به نام «گنجینه های شرقی» (ORIENTAL
TREASURES) گردآورده و به سال یکهزار و نهصد و چهل و یک میلادی (دو هزار و پانصد شاهنشاهی)

به چاپ رسانده است، از بیش از یکهزار دستنویس ایرانی و هندی نام برده که اکنون برخی
از آنها از میان رفته است، و این، نه تنها بواسطهٔ آب و هوای هندوستان بوده، بلکه بی توجهی
و نادانی هم در نابودی آنها بهرهٔ بسزا داشته است. گردآورندهٔ فهرست یاد شده به نگارندهٔ
این سطور میگفت: «سی سال پس از چاپ آن فهرست گذارم بکتابخانه‌ای افتاد که خداوندان آن صاحب
چندین دستنویس پهلوی و اوستائی بوده و من آنها را دیده و پژوهیده و نام آنها را در فهرستم آورده بودم،
خداوندخانه بجهان دیگر شتافته بود و چون از کدبانو سراغ دستنویسها را گرفتم، وی آنها را از راه
دینداری و برای آنکه مبادا برگ پاره های آنها زیر پا بیفتد و برای وی گناهی بزرگ بشمار آید به آب دریا سپرده بود.»
با این همه، هم اکنون، چندین صد دستنویس پهلوی و اوستائی در هندوستان هست
که تقریباً همه از روی دستنویسهای کهنه‌تر رونویس شده‌اند. بیشتر آنها روزگاری از آنِ کتابخانه‌های
شخصی بوده و رفته رفته به کتابخانه‌های عمومی و مؤسسات راه یافته‌اند تا بیشتر و بهتر از آنها نگاهداری شود
و کمتر در معرض نابودی قرار گیرند. از این کتابخانه‌ها میتوان کتابخانهٔ مؤسسهٔ شرقی کاما و کتابخانهٔ
«نخست دستور، مهرجی رانا» را نام برد که صاحب مجموعه‌های گرانبهائی از دستنویسهای پهلوی و اوستائی‌اند

پاره ای از دستنویس ها نیز توسّط شرق شناسان به کتابخانه های مهّم اروپا رسیده اند که مهمترین آنها مجموعهٔ دستنویسهای اوستا و پهلوی « دوازده جلدی کپنهاک است که توسّط شرق شناسی بنام وسترگارد به اروپا برده شد و جانشین او کریستین سن CHRISTEN — SEN آنها را چاپ کرد و بر آنها دیباچه نوشت . این کتابها اکنون بسیار کمیاب و چند مجلّد آن نایاب است .

برای انجام دادن فرمان ، از دوست دانشمند دستور کیخسرو جاماسب آسا ، دستور بزرگ شهر بمبئی و رئیس کتابخانهٔ « موسّسه شرقی کاما » یاری خواستم تا از هیأت اُمنای کتابخانه های « موسّسه شرقی کاما » و نخست دستور مهرجی رانا » اجازهٔ عکسبرداری از دستنویسهای پهلویشان را بگیرد و اگر خود یادداشتی دستنویسهای ارزنده دارند بر آنها بیفزاید ، کار گزینش دستنویسها برای عکسبرداری نیز به عهدهٔ وی واگذار شد تا آنچه را مهم و میسور می داند برگزینید . این کار به دشواری انجام گرفت چه دستنویسها از طرف هیأت امنای کتابخانه ها و خاندان انکلساریا (که چند دستنویس از این مجموعه متعلق به آنان است) تنها به او سپرده شد بعد ، و وی ، امانت داری را

رنج سفر بر خود هموار ساخت و با دو جامه دان پر از کتاب به ایران آمد، سه ماه تمام از بام تا شام،
در چاپخانه های دانشگاه پهلوی شیراز و دانشگاه تهران گذراند و در همه جا با دستنویسها همراه بود،
من و همدستانم از مؤسسهٔ آسیائی نیز همه جا با وی همگام بودیم تا کار عکسبرداری سی و چند دستنویس
بپایان رسید، دستور کیخسرو مجبور بود به بمبئی بازگردد، ما نیز برای تطبیق عکسها با دستنویسها و رفع کمبود آنها
در پی وی به هندوستان رفتیم تا این مهم انجام شد. نامه ای نیز به پروفسور آسموسن استاد دانشگاه کپنهاگ
نوشتیم مگر اجازهٔ تجدید چاپ دستنویسهای کتابخانهٔ کپنهاگ را از ناشر نخستین آنها - MUNKS
GAARD بگیرد، اجازه گرفته شد و نامه ها به چاپ رسید.

مؤسسهٔ آسیائی سپاس و درود فراوان خود را به پیشگاه شهبانوی فرهنگ پرور که
با فرمان خود این افتخار را نصیبش ساخته، تقدیم می دارد.

از جناب آقای دکتر فرهنگ مهر رئیس دانشگاه پهلوی که در راه پیشرفت کار از هیچ یاری
معنوی و مادی دریغ نکرد سپاسگزار است.

از دستور کیخسرو جاماسب آسا که با یاری وی چاپ این مجموعهٔ پنجاه جلدی میسور میشود

سپاسگزار است .

از پروفسور آسموسن که اجازهٔ چاپ مجموعهٔ اوستا و پهلوی کپنهاک به پایمردی
او انجام یافت سپاسگزار است .

از دکتر بهرام فره وشی مدیر عامل ادارهٔ انتشارات دانشگاه تهران که چاپ کردن
بیست و چند جلد از این مجموعه را در چاپخانهٔ دانشگاه تهران پذیرفت و چاپ آنها با مشاورهٔ
فنی وی میسر شد سپاسگزار است .

از دکتر محمود طاووسی که تطبیق و ویراستن و آراستن هر صفحه از تمام این مجموعه بدست
وی و با مشورت وی انجام شد سپاسگزار است .

ماهیار نوّابی
استاد و رئیس مؤسسهٔ آسیائی

پیشگفتار

دستنویس ج۲ (J2) از مجموعهٔ دستنویسهای دکتر جاماسپ جی م . جاماسپآسا است . اندازهٔ آن ۲۹/۷×۱۹ سانتیمتر است و ۲۹۹صفحه دارد که بر هر صفحهای ۱۵سطرنوشته شده است ، پایاننویسگجراتیآن ، درپایانیزشن رپیثوین ، نشانمیدهدکه ایندستنویس از روی دستنویس کهنهتری کهتاریخ آن ۱۱۷۰ (سموت) بوده نوشتهشده است ، نویسندگان آنموبدشاپورجمشیدجیکاتراک و موبدسهرابجی مانک جیکاتراک هستند و نوشتن آن در روز اردیبهشت از ماه مهر ۱۷۵۸ (سکه) پایان پذیرفته است .

متنهای زیر در این دستنویس گرد آمده است .

یزشن رپیثوین (ویژه روز هرمزد از ماه فروردین هر سال) با دستورهای دینیکه به قلم سرخ نوشته شده است . اشم وهو با ترجمهٔ پهلوی آن . پرسشی در باره واژه اشم (نک . روایات ایرانی از هرمزدیار فرامرز ، بمبئی ۱۹۳۲ص ۱۸ ببعد) . یثا اهو وئیریو باترجمهٔ پهلوی آن . سپاسپیش ازغذا ، سپاس پس ازقضای حاجت ، متن اوستایی دعاییکه باید درهنگام شستن دست از پلیدیهای شبانه ، در بامداد خوانده شود (دست شپین) ، شامل "کم نامزدا ، اهمی رئشچا ، هنزنگرم "و دعای شهادت به دین (مزدیسنو اهمی) ، "جسه مه اونگهه مزدا "ی کوچک ، ماه نیایش ، خورشید نیایش ، آفرینگان دهمان ، آفرینگان خوتایان ، شامل قسمتی که در همهٔ آفرینگانهاخواندهمیشود ، آفرینگانگاهنبارباترجمهپهلویآن ، آفرینگان فروردگان ، آتش نیایش ، هرمزد یشت تا بند ۲۳ و ترجمهٔ پهلوی قسمتی که با "نی پا یوایش ماسیم " (یشت ۱ ، ۲۴)آغازمیشود ، اردویسور نیایش ،آفرینزرتشت ، قسمتمقدماتی تحریف شده سروش یشت بزرگ ، متن اوستایی ویسپرد باترجمه پهلوی آن ، آفرین زرتشت که به غلطآفرین میزد خوانده شده است (مکرر) ها دخت نسک ۱ ، ۱ ـ۶ ، نام ۲۱نسک در پازند و تطبیق آنبا ۲۱ واژه دعای اهونور ، نام ۱۲ برج ، اعتراف به دین و تقدیسآئین نیرنگ دین به پهلوی .

ماهیار نوابی

∴ بنام ایزد بخشایندهٔ بخشایشگر مهربان ∴

∴ [illegible]

[illegible] ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

[illegible]

[illegible] ∴ ∴ [illegible] ∴

∴ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ∴ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ۵
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ۱۰
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ۱۵

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
٥ [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۱۰

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۱٥

[illegible]

٥

١٠

١٥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
٥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
٥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٥ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ٥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٠
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۵ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۰ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۵ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
٥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٥ [illegible]

٥

١٠

١٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ٥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٠
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٥

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

١٠ [illegible]

١٥ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
٥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
٥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

٥

[illegible]

١٠

[illegible]

١٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

શંવત ૧૮૯૩ નાં શાકે ૧૭૫૮ નાં [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥

١٠

١٥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۵ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۰ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۵ [illegible]
[illegible]

[illegible]

٥

[illegible]

١٠

[illegible]

١٥

[illegible]

[illegible]

٥

[illegible]

١٠

[illegible]

١٥

[illegible]

پاتی یاتش

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
٥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٥ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ٥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٠
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

۵

[illegible]

۱۰

[illegible]

۱۵

[illegible]

[illegible]

٥

[illegible]

١٠

[illegible]

١٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

مرد

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
٥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٥ [illegible]

٥

١٠

١٥

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۵ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۰ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

٥

١٠

١٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

۵

[illegible]

۱۰

[illegible]

۱۵

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۵ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۰ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۵ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

٥

١٠

١٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۵ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

٥

١٣

١٠

١٥

٥

١٠

١٥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

۱۰

۱۵

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ۵
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ۱۰
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ۱۵

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٥

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
٥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

٥

[illegible]

١٠

[illegible]

١٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٥ [illegible]

[illegible]

١١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٥ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
٥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٥ [illegible]

١٢١٩

[illegible]

٥

[illegible]

١٠

[illegible]

١٥

[illegible]

۵

۱۰

۱۵

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۵ [illegible]

۵

۱۰

۱۵

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۵ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۰ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۵ [illegible]

[illegible]

٥

[illegible]

١٠

[illegible]

١٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ايت
٥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٥ [illegible]

۵

۱۰

۱۵

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ۵
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

۵

[illegible]

۱۰

[illegible]

۱۵

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۵ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ٥
[illegible]
سور زیان
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٠
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٥

[illegible]

٥

١٠

١٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
٥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٥ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ٥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٠
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٥
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ٥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٠
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٥

[illegible]

[illegible]

٥

١٠

١٥

[illegible]

[illegible]

۵

[illegible]

۱۰

[illegible]

۱۵

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ٥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٠
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٥

نام

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ٥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٠
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
٥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٥ [illegible]

[illegible]

٥

[illegible]

١٠

[illegible]

١٥

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
٥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
٥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٥ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ٥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٠
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٥

[illegible]

[illegible]

٥

[illegible]

١٠

[illegible]

١٥

[illegible]

٥

١٠

١٥

[illegible]

[illegible]

۵

۱۰

۱۵

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ۵
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ۱۰
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ۱۵

[illegible]

[illegible]

۵

۱۰

۱۵

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
٥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

٥

[illegible]

١٠

[illegible]

١٥

٥

١٠

١٥

٥

١٠

١٥

٥

١٠

١٥

بنام ایزد بخشایندهٔ بخشایشگر مهربان

۵

۱۰

۱۵

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ٥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٠
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٥ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۵ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۰ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۵ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۰ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

٥

١٠

١٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥

١٠

١٥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ٥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٠
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٥

[illegible]

[illegible]

۵

۱۰

۱۵

٥

١٠

١٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٥

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ٥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٠
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٥

۵

۱۰

۱۵

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
٥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٥ [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۵ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۰ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۵ [illegible]

[illegible]

۵

۱۰

۱۵

۵

۱۰

۱۵

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥

١٠

١٥

۵

۱۰

۱۵

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۵ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۰ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۵ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۰ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۵ [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

٥

١٠

١٥

[illegible]

۵

[illegible]

۱۰

[illegible]

۱۵

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

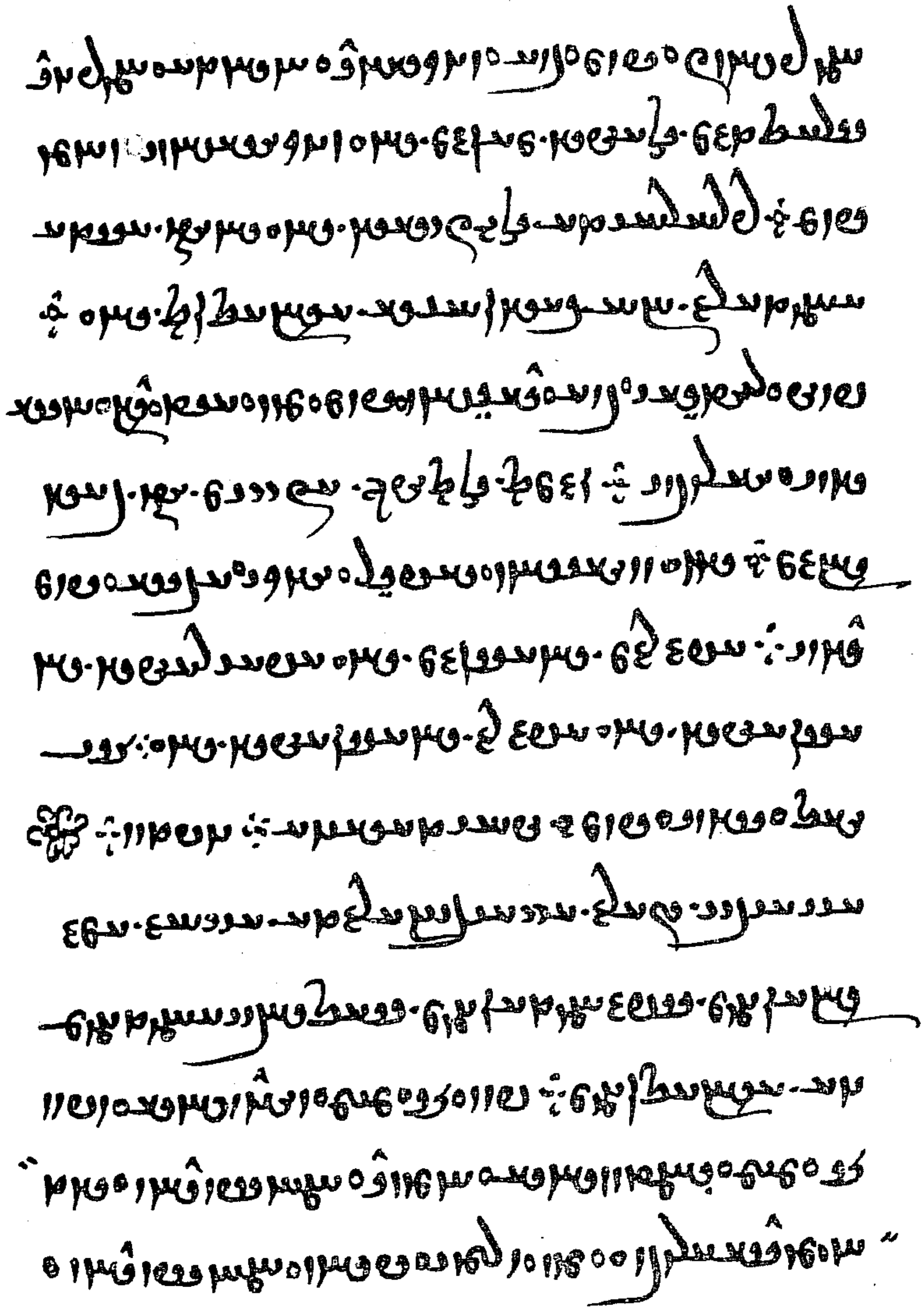
[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٥ [illegible]

[illegible]

٥

١٠

١٥

[illegible]

[illegible]

٥

١٠

١٥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ٥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٠
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۵ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۰ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۵ [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ويأوان

٥

١٠

١٥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۵ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۰ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۵ [illegible]

[illegible]

٥

١٠

[illegible]

٥

١٠

١٥

[illegible]

۵

۱۰

۱۵

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ٥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٠
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٥

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ٥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٠
○ خواب الشمو هو كوبير
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٥
[illegible]

॥ १ मेष ॥ २ वरख ॥ ३ मिथुन ॥ ४ कर्क ॥
आतश ॥ गाव ॥ अशो ॥ पोणितथा जाहारे

५ शिंह ॥ ६ कन्या ॥ ७ तोला ॥
आकाश ॥ इआदेरेजदो ॥ भारासि ॥

८ वृश्चिक ॥ ॥ ॥ ९ धंन ॥
नेकमर्दनेशरवितेखुवसुर्ल ॥ सुनुता रूपू

१० मकर ॥ ॥ ११ कुंभ ॥
अषेमपोडुवार उपणवि ॥ इअथाडुवेरीओ ॥

१२ मिन ॥
रुआरता जड्वेर ॥

~~हीनमेडेरास्त ॥ यहइस्त ॥ केमुहारे ॥ आमलम ॥~~
~~केरस्तारे ॥ ईनमांस्त ॥ केजरतोस्त ॥ मांयरहेड~~
~~स्त ॥ हीनजरतोस्त ॥ हीनडेरमलेह ॥ हाहेजरतो~~
~~स्त ॥ वेराकमेरुमांन ॥ रीस्तपेगंमथर ॥ जरतो~~
~~स्त मांस्यंनलमांन ॥ शेपाश ॥ एजहांव्हहरगाडे~~

તો" શાદ'ડ્લારબાર" ડજારાડજાર'શેપાશામેક્
ળમ" કેદરદીળજરતો'સ્ત" મરાપેદાબેમરદ"લા
મોંજબરકલ્દીળમો" મળદરબેડેસ્ત" ઐક્ષીળ
ખાડમરાઉદ" ઐક્ષીળખાડમ" જૂમરે" બસ્તે
કૂસ્તીઃઓળડ્ઝલેકેશવરલ્મીળ તેક્ષીક્ષિરદારં
બામા'ડમાજોરબાદ" ઐમઃઓજાસમદડજાર
બાક્ષ" " ૦ શ્રી ૦ વેતછે" " ક્ષ બૂલતબાદ" ઐક
શરપોંજસૈમા" જેદરઘાડલ" રશાદઃઓમો
રજશૈમા" ગુળાડગુજારશાનૈ" કેરકેઃમવજા
ઐશાને" ઐજદાંપડ્નાબાદ" દેરળ્ઃઓશાદળ્

'दिनं मगारैम'बरशनुम'शोहेमांम" 'सिवि"
वकूस्ति"वंददास्तंन" नशमो'दशलांन'वड्रे
जक्रदंन" " " " "

[illegible]

١٠

١٥

[illegible]

of the 21 Nasks in Pazand, corresponding to the 21 words of the Ahunvar, the names of the 12 signs of the Zodiac, Confession of Faith and the consecration of the Nīrangdīn ceremony in Pahlavi.

Kaikhusroo M. JamaspAsa

Introduction

The codex J2 in the private collection of Dastur Dr. Jamaspji M. JamaspAsa of Bombay. The ms (29.7x19 cms) contains 299 pages written 15 lines to the page. The colophon in Gujarati at the end of the Yazišn of Rapithwin reveals that it was copied from an older ms written in Samvat 1701 and completed on the day Ardibehesht month Mihr, Saka 1758 by Mobed Shapur Jamshedji Katrak and Mobed Sohrabji Maneckji Katrak. The contents are as follows:

Yazišn of Rapithwin (consecrated on the day Hormazd month Fravardin of every year) with ritual directions written in red ink. Ashem Vohu with Pahlavi version, catechism on the words of the Ashem (see B.N. Dhabhar: The Persian Rivayats of Hormazyar Framarz, Bombay 1932, 18ff.), Yathā Ahū Vairyō with its Pahlavi version, grace before meal, grace before call of nature, the Avesta Zand text which is recited while washing the night-soiled hands (dast i šapēn) at dawn, comprising of Kem nā Mazdā, Ahmāi Raesča, Hanzangrem and the Avesta Pahlavi version of the Articles of Faith (Mazdayasno ahmi), the smaller Jasa me avanghe Mazda, Māh Nīyayišn (litany to the moon), Xvaršēt Nīyāyišn (litany to the sun), Āfrīnagān i Dahmān, Afrīnagān i Xvatāyān, comprising of the portion which is recited in all Afrīnagāns, Afrīnagān i Gāhambār with the Pahlavi versian, Āfrīnagān i Fravartīkān, Ātaxš Niyāyišn (litany to the fire), Hormazd Yašt upto 23 and only the Pahlavi version of the paragraph commencing with nipāyōiš masim (Yt. 1.24), Ardvīsūr Niyāyišn (litany to the waters), Āfrīn i Zartuxšt, the distorted preliminary portion of the larger Srōš Yašt, the Avesta text of the Visprat with its Pahlavi version, Āfrīn i Zartuxšt wrongly entitled Āfrīn i Myazd (repeated), Āfrīn i Aogemadaēcā (25-28 and 41-84 only), Hadōxt Nask I, 1-6, the names

Printed in Tehran by the Tehran University
Press & Inaco Co. Press,
1976.

The Pahlavi Codices and Iranian Researches

MANUSCRIPT j2

Few

YAZISHN , NIYAYISHNS , AFARINS

&

DAST SHAPIN, NAMES OF 21 NASKS
OF EVESTA, PRELIMINARY PORTION
OF THE LARGER SORSH YASHT ETC.

Edited by :

Dastur Dr. Kh. M. Jamasp Asa   Professor Mahyar Nawabi

With the technical assistance of

Dr. M. Tavousi   Dr. B. Faravashi

Published by the Asia Institute of Pahlavi University

16

Shiraz 1976